

מקום שנהגו פרק רביעי פסחים

נז.

עין משפט גר מצוה

גה א מיי פ"ה מהלכות
מעשה קרנות הל"כ:

רבינו הגנאל

ואוקיימאנא לה לר' יוסי ור' שמעון, ומאי אר' דקתני הוא והא אלפת, והכי קתני נותנין ללפת ולכרוב, ר' יוסי אומר ואף לקפלוט, ר' יוסי הוא התנא קמא דלפניו על ר' שמעון, והניא אר'ך נותנין פאה ללפת ולקפלוט, ר' שמעון אומר ללפת ואף לכרוב, ר' יוסי הוא התנא קמא דר' יוסי, ומאי אר' דקתני ת"ק ר' ראשון, ומאי אר' דקתני ת"ק פלוגתיה אר' כן וכן, כן חלק ומהלך עמך יאז זה שיש לו ללוי חלק צדקן שאם הוא לוי עני נטול פאה: **דבריו** ידיה בשיירא. פירש בקונטרס ומצילה פוסלת בקדשים דכתיב ולקח חכהן ענין שמהלך לקחה בעצמו של כהן אלא והא גבי לולב לא אמרינן הכי צדק לולב הגזול (פסוק דף גו, ג) נצי לא לניקוט אינש לולבא צדורא רבא אמר לקחה על ידי ד"א שמה לקחה ומיך ר"י דהסס מיירי צאוחו הלולב על ידי סודר כעין צנת כגון כסך הלולב צדור ואוחו צדור שהסודר מסייעו להחזיק וכי הא גוונא לא הויה חליצה^א וכן משמע דהיא שמעתא דזהבי מיירי דהא קאמר התם לא ליהדוק אינש לולבא צדוענא דלימא נתיי טרפי והו חליצה רבא אמר מין צמינו אינו חוץ משמע דשאינו מניו חוץ והיינו משום דהיה זהו כעין דשמעין דכתיב ידיה צדוענא: **הדרן** עלך מקום שנהגו

אלף מפני שאמרו חכמים אין פאה לירק, ואם תאמר מכל מקום לפטר ממעשר מפני שהפיקרס והפקר פטור ממעשר וי"ל כצ"ה דאמרינן בנס' פאה [מ"א] אינו הפקר עד שיופקר לעניים ולעשירים כשמיטה וילפינן (בירושלמי) משמיטה דכתיב משמטה ונטעמה מה מ"ל ונטעמה יש לך נטישה אחרת שהיא כזו ומה היא? וי"ל הפקר לעניים ולעשירים א"כ אפילו צית שמהלך דילפי מפאה וצדרי דהפקר לעניים הפקר ס' והכל מחייבי משום דהפקר צטעות הוה) וטעמה מפאה התם דכתיב צפיה לעני ולגר מה מלמוד לומר מעוזה ארסם יש לך עזיבה אחרת שהיא כזו ומה היא זו? לעניים ולא לעשירים ומיהו צפיה גופיה כולי עלמא מודו דפטורה כדדרשין צספרי וצא הלוי כי אין לו חלק ומהלך עמך יאז זה שיש לו ללוי חלק צדקן שאם הוא לוי עני נטול פאה: **דבריו** ידיה בשיירא. פירש בקונטרס ומצילה פוסלת בקדשים דכתיב ולקח חכהן ענין שמהלך לקחה בעצמו של כהן אלא והא גבי לולב לא אמרינן הכי צדק לולב הגזול (פסוק דף גו, ג) נצי לא לניקוט אינש לולבא צדורא רבא אמר לקחה על ידי ד"א שמה לקחה ומיך ר"י דהסס מיירי צאוחו הלולב על ידי סודר כעין צנת כגון כסך הלולב צדור ואוחו צדור שהסודר מסייעו להחזיק וכי הא גוונא לא הויה חליצה^א וכן משמע דהיא שמעתא דזהבי מיירי דהא קאמר התם לא ליהדוק אינש לולבא צדוענא דלימא נתיי טרפי והו חליצה רבא אמר מין צמינו אינו חוץ משמע דשאינו מניו חוץ והיינו משום דהיה זהו כעין דשמעין דכתיב ידיה צדוענא: **הדרן** עלך מקום שנהגו

כהנים גדולים ובניהן גיזברין ותתניהם אמרכלין ועבדיהן חובטין את העם במקלות^ב תנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה צאו מכאן בני עלי שטימאו היכל ה' ועוד צווחה צא מיכן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד את עצמו ומחלל קדשי שמים דהוה כר'ך ידיה בשיירא ועבד עבודה ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס ישמעאל בן פיאבי תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבאי תלמידו של פנחס וימלא כריוס מקדשי שמים אמרו עליו על יוחנן בן נרבאי שהיה "אוכל ג' מאות עגלים ושותה ג' מאות גרבי יין ואוכל ארבעים סאה גזולות בקינוח סעודה אמרו כל מינו של יוחנן בן נרבאי לא נמצא נותר במקדש מאי סלקא ביה ביששכר איש כפר ברקאי אמרי מלכא ומלכתא הווי יתבי מלכא אמר גדיא יאי ומלכתא אמרה אימרא יאי אמרו מאן מוכח כהן גדול דקא מסיק קרבנות כל יומא אתא איהו אחוי

(דף טו, ד). דלם: דופי: קרופ. מחוברין. עוביו של אילן קרי קורה: צייפוס. כהן גדול היה וכן כולן [והיו להן עבדים ממסין ומזבין את העם]: אלסן. מקלותיהן כמו לא צאלה ולא צרוח צמסכת שבת (דף סג, ב): לחישסן. יועץ רע: קולמוסין. שהיו כותבין איגרות לרעה: אמרכלים. אמר כולו. על פיו נחמך כל כורך הקדש: שטימאו. דכתיב (שמואל א ג) אשר ישכבון את הנשים: כר'ך ידיה בשיירא. ומצילה פוסלת בקדשים דבעינן ולקח חכהן ענין ועוד דביון הוא: ישמעאל בן פיאבי. כשר היה אבל אנשי צימו היו בעלי זרוע: שלש מאות עגלין. שהיה מגדל צביתו כהנים הרבה: מאי סלקא ביה. מה גמול נשחטם: מלכא ומלכתא. מלכי צית ששמונאי: גדיא יאי. גדי טוב למאכל יומר מן הכבש:

הכי גרסינן יומא סלקא סנאי הוו לא סרי סנאי הוו סנא קמא דרבי יוסי היינו ר' שמעון וסנא קמא דרבי שמעון היינו רבי יוסי ומאי אר' אקמייהא: יומא סלקא סנאי הוו. תנא קמא דר' יוסי ללפת ולכרוב ולא לקפלוט ותנא קמא דרבי שמעון ללפת ולקפלוט ולא לכרוב ורבי יוסי ורבי שמעון ר' הדלי צבירא לכו ללפת ולכרוב ולקפלוט: לא. ת"ק דר' שמעון הוא ר' יוסי ומ"ק דר' יוסי הוא ר' שמעון ומאי אר' קאמרי מרובייהו אקמייהא דתנא קמא דר' יוסי קיימי דהיינו אלפת דקאמר תנא קמא דרבי יוסי ללפת ולכרוב וקאמר ליה רבי יוסי אר' לקפלוט כמו ללפת אבל לכרוב לא ותנא קמא דרבי שמעון ורבי יוסי קאמר ללפת ולקפלוט כרבי יוסי וקאמר ליה רבי שמעון אר' לכרוב כמו ללפת אבל לקפלוט לא דהיינו כתנא קמא דר' יוסי: בן צוהיין. סס אי אתן ללפת כפליים שיש לכס עכשיו פיהא אתן ללפת כפליים שיש לכס עכשיו אין נותנין פיהא לירק. משום דמפקע ליה במעשר דכתיב (דברים ד) וצא הלוי כי אין לו חלק ומהלך עמך מי שאין לו חלקה עמך חייב לעשר יאז פיהא שיש לו חלקה עמך דהפקר ניהו וכן במעשר דהפקר פטור ממעשר דכתיב (שמות כג) ואכלו אצויני עמך ויתרם תאכל מיט השדה מה היה אוכלת ופטורה ממעשר אר' אצויניס פטורין מן המעשר: למא ליה למימר לן לא מפני כו'. הא קא יתיב להן כפליים וניחא חוץ דלא עין רבא היא: דלא נימרו דהויי מדחי לן. ולא יתן לנו כלום וכו' ליתול זו ולתן פי שנים לפיכך הולך לפרש להן טעמא של דבר: עורות קדשים. עור עולה וחסות ואשמות וקרבות ציבור שמתחלקין עורות קדשי הקדשים לכהנים דכתיב (ויקרא ו) עור העולה אשר הקריב וילפינן צוצמים (דף קג:): מעולה כל עורות קדשי קדשים: וערב שכל יוס היו מחלקין אותן לאנשי צית אב צב שעדו היום שהמסמר היה חלוק לששה צמי אצות לששה ימים ומה שהגיע ליומן הן מרובה הן מועט הוא נוטל ארבע שיש יוס שמרבים היחידים להציא ציור זה מחצירו: צעלי זרועות. שהיו צבנהים חזקים מחציהם: לערב צבם. דכולי משמרה מיהו התם ולא ייחוו לצעלי זרועות ליתול צרוע: גדולי כוונה. שריס צבן: עמוד צעלים. כל כהני משמרות יחד והקדשים לצדק הצית: צבם היים. רחצה פניה מוץ לעורה ושם מעלות דלמרינן צפ"ק דיומא

הדרה כר'ך ידיה בשיירא. כדי שלא ללכת ידו כשכר ומס' (ברכות ב). בקינוח סעודה. לאחר סילתו (סו).
מוסף רש"י

מוסף תוספות
א. הרשב"י הודיר כמו גוף הלולב. מוס' פאה.

(א) אולי צ"ל בן משה יין וכה"ל בירושלמי כאן או שרי' גוסס בירושלמי בן בני הין ובתוספתא גרי' מעשה כגון נטו ועי' מנחלה הפסח בלחן.